

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa J. S., G. S., W. S. i T. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Transportu, Budownictwa i Gospodarki
Morskiej
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powodów na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku powodów o przyjęcie złożonej przez nich skargi kasacyjnej do rozpoznania wiąże się z dokonana przez Sąd Apelacyjny oceną, że w niniejszej sprawie nastąpiło rozszerzenie żądania pozwu i wystąpienie z innymi roszczeniami, co, zgodnie z art. 383 k.p.c., jest niedopuszczalne na etapie postępowania apelacyjnego, ponieważ wymykałoby się kontroli instancyjnej (Sąd II instancji orzekałby w tym zakresie po raz pierwszy). Powodowie twierdzą, że na jej tle powstaje istotne zagadnienie prawne, które sprowadza się do tego, czy Sąd II instancji ma obowiązek, w świetle art. 316 k.p.c., uwzględnić stan rzeczy (sprawy) z chwili wyrokowania, czy też może uwzględnić stan rzeczy z innej chwili. Zdaniem skarżących, Sąd II instancji ma obowiązek zastosowania art. 316 k.p.c., zatem powinien uwzględnić wynikające z pisma powodów powiększenie wartości należnych im udziałów, tym bardziej, że dochodzona kwota do zapłaty nie przekraczała kwoty wskazanej w apelacji. Tak sformułowane zagadnienie prawne nie pozwala jednak na przyjęcie skargi do rozpoznania. Po pierwsze, w znacznym stopniu ma ono charakter polemiki z zaskarżonym wyrokiem i mogłoby co najwyżej pełnić funkcję uzasadnienia podstawy kasacyjnej, lecz już nie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Po drugie, nie budzi też ono wątpliwości. Artykuł 316 k.p.c. odnosi się przede wszystkim do orzekania przez Sąd I instancji, co potwierdza choćby wykładnia systematyczna – miejsce tego przepisu w k.p.c. Przy orzekaniu przez Sąd II instancji jego zastosowanie podlega korekcie wynikającej z innych istotnych zasad postępowania cywilnego, a nawet zasad konstytucyjnych. Taką zasadą jest niewątpliwie wymaganie dwuinstancyjności postępowania. Wynika z niego, że Sąd II instancji bierze pod uwagę przy wyrokowaniu oczywiście stan rzeczy z chwili wyrokowania, ale w takim zakresie, w jakim był przedmiotem rozpoznania przez Sąd I instancji, nie może zatem decydować o nowych

roszczeniach. Tymczasem niewątpliwie zwiększenie się udziałów powodów w nieruchomości w toku postępowania oznacza, że wystąpili oni na etapie postępowania apelacyjnego z nowymi roszczeniami odszkodowawczymi – wynikającymi z powiększenia ich udziałów. Jasne jest zatem, że Sąd II instancji nie mógł o nich orzekać. Ponieważ jednak polskie postępowanie cywilne nie zawiera zakazu rozdrabniania roszczeń (dochodzenia powództwa częściami), nie jest wykluczone, aby powodowie wystąpili z tymi nowymi roszczeniami w nowym postępowaniu – ich interes prawny jest zatem dobrze chroniony.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

[aw]

db